

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 21. Leto IV.
v LJUBLJANI, 9. nov. 1905.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po 1. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mo je na leto 1 K 60 vin.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vin.
Za Ameriko 2 K 60 vin.

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, P. Smlednik, (Kranj.)
Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

Vsebina XXI. zvezka:

	Stran
Ali se bomo še naročili na „Bogoljuba“	321
Pred sv. obhajilom	323
Po sv. obhajilu	323
Ne v Ameriko!	324
Pridiga v ječi	327
Priprava na smrt	327
Delo modre žene	328
Za mal dar veliko plačo	329
Pastirja ni	330
Nekaj spominov z mojega pota	331
Razgled po katoliškem svetu	332
Cerkveni razgled po domovini	333

Prihodnja številka izide v četrtek, 23. novembra.

Podpisana uljudno naznanja preč. duhovščini, da je **otvorila**
na Mestnem trgu šte. 7 v Ljubljani
zalogo umetnih cvetlic
ter se priporoča v naročevanje cerkvenih šopkov, dekoracijskih
vencev in cvetlic, dalje vencev za gg. novomašnike, nagrobnih
vencev in trakov itd. po najnižjih cenah. 1719 B 16
Posrežba točna in poštna!
Najodličnejšim spoštovanjem **Antonija Mildner.**

Ali se bomo še naročili na „Bogoljuba“?

S hitrimi koraki se bliža novo leto. In že se pripravljajo uredniki in založniki raznih listov, kaj bodo lepega podali prihodnje leto svojim naročnikom in kako bi pridobili še več novih. Vsak seveda priporoča in ponuja svoje blago kot najboljšo.

Tudi „Bogoljub“ sme z zaupanjem in srčnostjo stopiti pred svoje naročnike s prošnjo, naj mu ostanejo še zvesti in pridobé veliko novih naročnikov.

Neredno in neprijetno je sicer hvaliti svojo mavho, oziroma svoj list, vendar malo se pa menda že smemo priporočiti. Res, da „Bogoljub“ ni bil še povsem tak, kakršnega bi si želeli, ni še ustrezal vsem zahtevam, sempatje se tudi malo zameril, — vendar je urednik prejel tekom tega leta veliko priznanih in bodrilnih pisem, od priprostih ljudi kakor od odličnih gospodov, ki so nam pričala, da smo na pravem potu. Povdarjalo se je, da je „Bogoljub“ to tretje leto zopet napredoval, čeprav je po vnanje ostal enak prejšnjemu letniku, pa je vsebina bila bolj mnogovrstna, bolj živahna in zanimiva.

In napredovati hočemo tudi zanaprej; potruditi se, da se bo list še zboljšal in zlepšal, tako da ga bodo naročniki lahko veselili, kadar ga v roke dobé; da ga nas ne bo treba sram biti, in da ga bomo lahko pokazali vsakemu, češ: Tak je pa naš „Bogoljub“!

Ena važna sprememba se bo ž njim zgodila z novim letom. Kakšna neki?

„Domoljub“ vam dopoveduje, da bo postal tednik, t. j. da bo izhajal vsak teden, da bo razdejen na tri strani po treh delih kranjske dežele ter da bo stal tri krone. Kaj bo pa „Bogoljub“ na to rekel? Ali bo s tem zadovoljen? Ali se bo uprl in ugovarjal? Ali se bosta skregala brata med seboj? Ne, doslej še nič ni kalilo med njima edinosti in zastopnosti; kar sta ukrenila, sta vedno še dogovorno med seboj storila. In tako je tudi zdaj njun dogovor tak, da če bo „Domoljub“ tednik, se bo pa „Bogoljub“ — ker se mu spodobi, da je ponižen — nekoliko umaknil in bo postal **mesečnik**, to je: izhajal vsak mesec le enkrat.

Oho! boste rekli, to pa ni napredek ampak nazadek.

Potrpite no malo, da vam razložim, kako in zakaj. — Uzroki zakaj se bo zgodilo ta sprememba, so tile:

1. je v tiskarni, v kateri se tiska celih dvanajst časnikov, med njimi „Slovenec“ vsak dan, in „Domoljub“ vsak teden v kakih 20.000 izvodih, res že tolika zadrega, da ne morejo vsemu kaj. — Pa naj tiskarno povečajo, boste rekli. I, saj jo vedno prezidavajo in razširjajo, pa je še pretesna.

2. „Bogoljub“ je še zmerom „pasiven“, to se pravi: ne nese nič in manj kot nič — zgubo. Katoliško tiskovno društvo to zgubo sicer že preboli, toda nikdo ne dela rad za zgubo. Zakaj pa niste bolj poagitali zanjga, če bi ga radi imeli večkrat? — Po novem letu se bo

pri poštini veliko prihranilo in to se bo v dobro obrnilo drugod.

3. „Bogoljub“ ne prinaša toliko takih „dnevnik“ novic, kakor jih prinašajo politični listi, katere so le toliko časa zanimive, dokler so frišne. — Kar „Bogoljub“ pove, to ima bolj trajno vrednost in je čez 14 dni brati ravno tako koristno kakor pred 14 dnevi.

4. Kot mesečnik bo pa „Bogoljub“ toliko večji in toliko lepši; lahko bo imel malo boljši popir, tisk, in prinašal več lepih slik, ter bo tudi za polovico obilnejši. Zdaj ga je le tako malo v rokah čutiti, tako drobno tako tanko je, potem bo vsaj kaj videti! Vsaka posamezna številka bo bogatejša.

No, ali toste zdaj zadovoljni, ko sem vam naštel toliko razlogov za spremembo? Če bi bilo treba, jih še lahko dodam, pa mislim, da ni treba. Upam, da je že vsak izmed vas napravil sklep: no, bo pa že tako prav, in da mu ne bo zaradi tega ne eden nezvest postal.

Cena mu ostane ista: 1 K 60 vin. (80 kr.) In mi, ki poznamo nekaj tujih časnikov, vam lahko rečemo: morate iti daleč okoli po svetu, pa ne toste dobili lista toliko velikega za to ceno! „Bogoljub“ bi po svoji velikosti veljal drugod 4 krone. — Da, „Bogoljub“ mora postati list, ki bo nam Slovencem v čast!

In zdaj — in zdaj —, ljubi moji, je pa na vas — ne samo na lastniku in uredniku — ampak tudi na vas vseh ležeče, da se to res zgodi. Največja čast za list so pa njegovi naročniki. Če se vpraša, koliko pa ima naročnikov, in se reče: toliko in toliko tisočev, — a, to imponira, to se lepo glasi. Že zdaj nas marsikdo vpraša po tem, in ko se mu pove, se mu veliko zdi, češ: kaj pa hočeš, to je že lepo število! Nam se pa zdi, da je še veliko, veliko premalo...

Zakaj si pa želimo imeti še dosti več naročnikov? Ali nas vodijo pri tem sebični, umazani nameni? Menimo, da ne. Za dobro stvar nam je, zato da bi mogli slovenskemu ljudstvu več koristiti. Vidite uredniku in pisateljem je vseeno: naj pišejo za tritisoč ali za tridesettisoč ljudi, se morajo enako truditi; toda ta enaki trud se pri 30.000

desetkrat bolje izplača kakor pri 3000, in tudi desetkrat več sadu rodi.

Da, koristiti želi „Bogoljub“, pomagati po svoji moči k dobremu, k napredku v dobrem. „Bogoljub“ želi biti praktičen, to se pravi: poraben, za rabo, za življenje; ne želi prinašati samo veliko lepih pobožnih besedi, ampak to rad pové, kar je za življenje koristno. Kajti od tega bravci kaj imajo; same besede jih ne morejo nasititi, zadovoljiti.

Zato bi se „Bogoljub“ silno rad bolj približal takim, ki ga dozda še ne poznajo, ki se morebiti njegovega imena še malo bojé, to je takim, ki niso ravno na prav visoki stopinji pobožnosti, ampak vendar — kakor pravimo — poštene kristjani. Koliko je še takih, ki se zadovolje samo s prebiranjem kakih novic, od katerih čez par dni potem nimajo ničesar, vsake bolj krepke hrane se pa ogibajo, meneč, da pobožno branje je predolgočasno, in boječ se, da bi se v pobožnosti kam — predaleč ne zaleтели! Takim bi rad „Bogoljub“ pokazal, da pobožnost ni tako dolgočasna, rad bi jih vnel za pravo in zdravo pobožnost, ki od človeka ne zahteva, da bi se moral vedno skremženo držati, ampak lahko z veseljem gleda v ta pisani svet. Zato „Bogoljub“ časih tudi kakšno bolj podomače, kakšno kratkočasno pové. Celo za smeh bo prihodnje leto katero prinesel. Nad tem se pobožne duše ne smete pohujševati! „Bogoljub“ mora skrbeti za vse: za tiste, ki se že na lahnih perutih dvigajo k Bogu, in na tiste, ki še v težkih okovanih škornjih tolčejo tam zadej po poti krščanskega življenja. Bodimo veseli, da tolčejo, in pomagajmo jim, da bodo vedno krepkeje in hitreje tolkli; samo da ne obstanejo in ne omagajo!

In tako se tedaj naprej obračamo do častitih gospodov dušnih pastirjev — ki bodo „Bogoljubu“ toliko časti izkazali in tele vrstice prebrali — s ponižno in nujno prošnjo, naj „Bogoljuba“ toplo priporočé svojim vernim. Krščanski list je pomočnik in zaveznik dušnemu pastirju. Saj se gospodje v naših časih silno veliko trudijo za probujanje krščanskega življenja, in so tudi že zelo veliko dosegli. Toda, vprašamo, kdaj je zadosti ali kdaj celo preveč storjeno? Kdo si ne želi, da bi bilo še veliko boljše, kakor je? Kdo se brani

zaveznika in pomočnika? — Saj beremo ali slišimo večkrat, da je dober list apostol v hiši.

Potem se pa obračamo tudi do vseh tistih, ki imajo kaj veselja za dobro, kaj gorečnosti, kaj srčnosti, ki tudi drugim ne samo sebi dobro želé, naj se vnamejo, naj se skoražijo, pa naj se takorekoč vržejo na to, da bodo „Bogoljuba“ kar največ mogoče naročnikov pridobili. V vsaki župniji in ne samo v vsaki župniji, (ker eden ne more toliko obhoditi), ampak v vsaki vasi, ali vsaj v vsaki večji vasi naj bi se dobil poleg duhovnika še eden, ki bo priporočal, razširjal in ljudem naročal „Bogoljuba.“ To naj bi bil eden ali ena iz Marijine družbe, katerih prav poseben poklic je to, ali če teh ni, katerikoli vnet kristjan. Ti razširjevalci in nabiravci naj se potem oglase pismeno pri „Upravištvu „Boge-

ljuba“ v Ljubljani.“ Dali jim bomo ime „**poverjenika**“, kakor jih ima družba sv. Mohorja, in jim poslali v malo priznanje njih hvalevrednega truda lepo podobico (brez okvirja, ker to bi preveč stalo); boljšega plačila pa naj čakajo pri Bogu, ki na skrivnem vidi in gotovo povrne vsako besedo, zanj izgovorjeno, vsako stopinjo, zanj storjeno, in še bolj vsako zabavljico, zanj preslišano, — če bi morda kdo tudi na kaj takega naletel.

Lani je nabrala ena sama pridna dekle v Cirknici 40 novih naročnikov. Ko bi imeli drugi toliko gorečnosti, koliko bi še jih lahko nabralo! To vam vsem stavimo samo v zgled in spodbujanje. Takih gorečnikov potrebujemo!

In zdaj še enkrat vprašam: „Ali se bomo še naročili na „Bogoljuba“?“ No, jaz menim, da še; in ne le dosedanji boste vsi zvesti ostali, ampak upamo in po pravici pričakujemo, da nas bo prihodnje leto še veliko več.

Pred sv. obhajilom.

Gorko in prisrčno ljubim,
tebe, sladki Jezus moj,
tebe molim, tebe snubim:
daj, da sklenem se s teboj!

Grozne smrtne bolečine
zame si prestal popred,
a ljubezen ta ne mine,
zdaj se daješ mi še v jed.

O Gospod, jaz nisem vreden,
da bi tebe kdaj prejel,
veš pa, saj si vsegaveden,
kako rad bi te objel.

Naj odprem srce ti svoje,
pridi Jezus, v njem stanuj;
o izpolni želje moje,
v srcu vedno mi kraljuj!

Po sv. obhajilu.

O, bodi mi srčno pozdravljen,
dobrotljivi moj Rešenik!
S teboj sem zedinjen in spravljen,
moj Bog in prihodnji sodnik.

V zahvalo, ki ti jo dolgujem,
da združil si z mano se spet,
te molim, se tebi darujem,
od tvoje ljubezni vnet.

Le tebi vse dobro priznavam,
ki v srcu si mojem navzoč,
če slab sem, podvržen skušnjavam,
zaupam na tvojo pomoč.

Sovražim vseh grehov gnjusob,
le tvoj, o moj Jezus, naj bom;
prisegam ti večno zvestobo, —
še ti me kdaj sprejmi v svoj dom!

Br. Gervazij.

Ne v Ameriko!

Nevarnosti izseljevanja v verskem oziru.

(Dalje.)

Kako potreben je zlasti za nedorasle mladenci in deklice neprenehljiv verski poduk. Vsaj uči skušnja, da še doma le pre-radi vse pozabijo, dasi vedno iznova slišijo. Ali zadostuje za 16 letnega mladenciča ali deklico po parkrat na leto slišati Božje besede v svojem jeziku? Nasledek bo, da bo postal v par letih, če je zašel v tak nesrečen kraj, verski nevednež, če ne še kaj hujšega. „Vera je iz poslušanja, poslušanje pa po Kristusovi besedi“. (Rim. 10, 17) Kako rado se bo zgodilo, da tudi k s v. maši ne bo hodil, ker ne razume pridige, pa naj bi imel tudi priliko. Na drugi strani vidi povsod, „kak' le iščejo dnarjev, kak' se le vklanajo zlat'mu bogu.“ (Preš.) Potreben bi bil, da bi pogostoma prejemal s v. zakramente, a kako, ker nima prilike? Če ta revež pade v smrtni greh, nima do prihodnje Velike noči nikogar, ki bi ga vzdignil“. (Prid. 4. 10.) Tako se odvadi krščanskega življenja, odvadi molitve, „mladenič vaje svoje poti, pa tudi v starosti z nje ne stopi“. Kaj šele, če mladenič ali dekle že doma nista bila med najboljšimi! Če se komu zdi to prehudo, naj pomisli, da je polno izgledov iz domačih krajev, kako sama sebi prepuščena mladina podivja po krajih, kjer se shajajo delavci iz raznih dežel, pri gradnji kake ceste ali železnice. Kako malo jim je mar cerkev in služba Božja, dasi jo imajo pred nosom! In kako je celo na Westphalskem, v ti vzorno katoliški deželi! Dasi imajo tamkaj naši ljudje najlepše zglede od strani domačinov, se jih mnogo popolnoma zanemari, da leta in leta ne prejemajo s v. zakramentov. Bral sem pred leti, da je v nekem kraju na Nemškem (Lünnen) zelo malo Slovencev prejelo s v. zakramente, ko je prišel tjakaj slovenski misijonar, dasi jih je osebno yabil. In ti ljudje so večinoma vsak dan v smrtni nevarnosti!

Da se v Ameriki ogromno veliko katoličanov izneveri svoji veri — dal Bog, da bi ne bile med njimi tudi Slovencev! — se da dokazati s številkami.

Profesor dr. Feierfeil je po spisih kranjskega rojaka dr. Schwegla, c. kr. vicekonzula v Chicagi, objavil v nemškem časniku „Correspondenzblatt f. d. kat. Cl.“ začetkom letošnjega leta več člankov, kjer dokazuje, koliko katoličanov je Amerika že — požrla. Znano je približno, koliko katoličanov se je že izselilo v Ameriko, odkar obstoje združene države, namreč okrog 15 milijonov. Kakor se ljudstva po naravni poti množe, moralo bi biti sedaj ondi vsaj 35 do 40 milijonov katoličanov, v resnici pa jih je le 12 milijonov! Kako grozna zguba! Po pravici trdi pisatelj, da še ob Lutrovih časih ni bil odpad tako obilen. Da bi bili vsi ti milijoni ohranili svojo vero, bile bi danes združene države po večini katoliške, ker bi se bilo pridobilo za katoličanstvo ravno vsled večine tudi nekaj milijonov drugovercev. Mnogi katoliški izselniki so bili brez duhovnikov, postali so sami versko mlačni, njihovi otroci pa so odpadli, ker se od starišev niso navzeli ljubezni do katoliške vere in so vzrasli morda popolnoma brez verskega poduka. Če bi slovenski starši prav resno premislili kaj delajo, ko s tako gorečnostjo pošiljajo v Ameriko svoje hčere in to vedoma v take kraje, kjer ni slovenske župnije, bi morda delali drugače. Kako lahke in verjetno je, da se bodo otroci že v drugem rodu izneverili veri svojih očetov! Saj ne bodo imeli zaslombe pri sorodnikih, ki bodo ostali v Evropi, saj bodo katoliško vero merda komaj napel poznali. Ali bodo res hčere kot matere v Ameriki naenkrat brez lastnega znanja, brez knjig, postale zmožne otroke zadostno poučiti v katekizmu, jih pripraviti na prvo spoved in s v. obhajilo, jih vsredi drugovercev utrditi v sv. veri, ko otrok pri starših ne bo videl drugega kot nebržnost in malomarnost v veri? Saj bodo hodili v šolo, se odgovarjali! Toda ne veste li, da se v državnih šolah v Ameriki ne uči nikakršen krščanski nauk, najmanj pa katoliški, ker država v ce-

loti ni katoliška. Seveda učijo katekizem duhovniki, kjer je duhovnik stalno nastavljen, kjer je katoliška župnija. A kaka težava zopet, ker se morajo otroci slovenskih staršev učiti katekizma v tujem jeziku, če župnija ni slovenska. Starši tu ne morejo sodelovati! Kdo pa uči katekizem otroke, kjer ni nikakršne katoliške župnije v obližju? Kolika odgovornost! Morda je bila mati teh otrok med tistimi, ki je sama šla k prvemu sv. obhajilu s komaj zadostnim znanjem! „Se li bere grozdje s trnja ali fige z osata?“ (Mat. 7. 16) Pa naj bi bila mati še tako zmožna nadomeščati otroku duhovnika, koliko jih v tem ovira prevelika skrb za telesni kruh. Bo li mogla mati otroke učiti, ako ima celo trumo možkih na hrani, ali če ima gostilno? Dokazana resnica je, da se mnogo naših ljudi, tudi mladeničev in deklet, izseli v kraje, kjer ni ne slovenske župnije, ne redne katoliške službe Božje v obližju.

Če je izselnik tako srečen, da pride v slovensko župnijo, potem seveda verska nevarnost ni tako velika. Uredba američanskih katoličanov je v marsičem zgledna tudi za nas. Slovenski duhovniki se mnogo trudijo za svoje rojake. Pomislimo le, kako težavno je zidati nove cerkve, ustanavljati nove župnije med samimi delavci. Po slovenskih župnijah so povsod vpeljana katoliška podporná društva in razne bratovščine z večkratnim skupnim obhajilom. Skrbi se za vzoren red pri službi Božji, ustanovljajo se slovenske šole, kjer poučujejo redovnice šolske sestre. Če še ni sole, stori duhovnik kakor drugod po katoliških krajih, kolikor more za poduk mladine v krščanskem nauku. Tudi imajo več katoliških časnikov. Vendar pa so razširjeni le bolj ondi, koder so Slovenci organizirani, t. j. združeni v katoliških društvih. V časnikih prevladuje preveč le inserat. Glede na velike nevarnosti bi potrebovali ondotni Slovenci tudi kakega v resnici nabožnega lista. Upati je, da bo šlo vedno na boljše. Kolikor več bo slovenskih župnij.

Vendar bi se motil, kdor bi trdil, da ni nikakršne nevarnosti pošiljati nedorasle mladine v Ameriko, če je ondi slovenska župnija. Koliko jih ostane ondotnim duhovnikom neznanih, ker se ne pridejo zglasiti! Če še doma

ne ceni svojega dušnega pastirja, da bi se prišel pred odhodom posloviti, se bo li ondi šel predstaviti? To je tem neverjetnejše, ker nima pri sebi nikakršnih izkazil in jih mnogo ne more niti natančno povedati, kedaj so rojeni. Doma so bili nemarneži za sprejem sv. zakramentov; le vsled opominjanja starišev in duhovnikov so se dali omajati; ne bodo li ondi postali še slabši? Doma so se ogibali domačih spovednikov, tam bodo imeli do bližnjega tujega spovednika morda več dni hoda! — V cerkvi je treba plačevati od sedežev, kar je marsikateremu nemarnežu povod, da izostane od službe božje. Mnogi imajo tudi silno daleč k sv. maši, dasi spadajo k slovenski župniji, n. pr. v Clevelandu, Chicagi itd. Seveda je lahko mogoče, da se kak slab mladenič ondi tudi poboljša, zlasti vsled ondotnega društvenega življenja; pa to so le izjeme, na katere se ni zanašati.

Ozrimo se še posebej na nevarnosti, ki prete izselnikom v нравnem oziru.

Že zgoraj smo omenili, da ni vse dobro, kar pošiljamo v Ameriko. Bati se je, da mnogi postanejo ondi še slabši, ker nimajo varstva. Naravno je, da je otrok, mladenič „pod varihi in oskrbniki, do časa, ki je postavljen od očetá.“ (Gal 4) „Neukročen konj postane uporen in samopašen sia predizen.“ (Sir. 30. 8.) Nedoraslemu mladeniču je prostost večinoma v škodo. To potrjuje skušnja. Navadno taki mladeniči pred 24 letom nič ne prihranijo. Nimajo še zmožnosti sami gospodariti z denarjem. Neskušenemu mladeniču je mnogokrat denar to, kar otroku oster nož ali strup. — Mladeniču prekipavajo telesne moči, strasti naraščajo; premagal jih bo le, če rabi verska sredstva in se vojskuje, ne pa če jim dá prostost. Moti ga zapeljiva družčina, veselice, dobra jed in pijača — se bo li mogel ubraniti, da ga ne zagrnejo valovi strasti, da se ne pogrezne v blato pregrehe? V Ameriki sicer pijančevanje nekoliko bolj zatirajo, kot po naših deželah, a kljub temu si ve mladina poiskati priložnosti, da požene po grlu težko prislužene novce. Neredko se bere o pobojih in prτεpih med našimi rojaki. Slovencem v Ameriki niso nevarni Angleži, pač pa lastni rojaki. „Sovražniki človekovi so njegovi domači.“ (Mat. 10, 36.)

Marsikatera slovenska gostilna je vse kaj drugega kot krščanska.

Nevarnost v нравnem oziru so velika mesta sama na sebi. Še po domačih manjših mestih se mladina prerada нравno spridi, in sicer tem rajše, čim večje je mesto in čim večja je prostost ali čim dalje je človek oddaljen od doma. Če prebivajo starši blizu mesta, vendar še kolikor toliko otroka nadzorujejo. Pametni stariši se bojé pustiti svoje mladoletne hčere celo v Trst itd. če niso popolnoma prepričani o zanesljivi službi. In vendar so to domača, katoliška mesta!

Kolika nevarnost za mlado dekle so še daljna ameriška mesta, kakor n. pr. New York, Chicago, Cleveland, Pittsburg idr. Vse te dragocenosti, bogastvo, drage obleke, veselice so zmogljive mlado srce oslepiti, da ne ve več ločiti dobrega od hudega.

Kaj jih vleče tje, je znano. Omožile bi se rade! Marsikaka dekle je zato še mnogo premлада, preneizkušena, vleče jo bolj norost, kot modrost. Bo li brez staršev zmogljiva voliti si stan, ali biti dobra gospodinja? Je-li upati kaj dobrega od zakonov 16 let starih deklic? Kaj pa, če se ji ne posreči takoj stopiti v zakon? Ali je Amerika res pravi kraj, kamor naj hodijo iskat službe naša dekleta? Ali ni slednjič stokrat boljše, da gre služiti v domačem kraju, v Ameriko pa šele tedaj, če ji je možitev, in sicer v slovenskem kraju s slovensko župnijo zagotovljena. Izgovarjajo se: saj po naših mestih ni nič boljše!

Tako govoré slepci o barvah! Zidnja leta se po naših mestih mnogo stori za rešitev ženske mladine. Naj omenim le „društvo sv. Marte v Ljubljani, z lastnim domom za onemogle služkinje, „Katoliško društvo za delavke“, „kršč. socialna zveza“ in Marijine družbe. V Trstu deluje „Društvo sv. Nikolaja“ za brezposelna dekleta, v najnovejšem času tudi „Avstrijska zveza za odpravo trgovine z dekleti“. „Družba sv. Vincencija Pavla“ v Trstu je ustanovila posebno „vodstvo za varstvo brez spremstva potujočih deklet“; v Mariboru „Marijanišče“.

Kako službo pa bo dobilo slovensko dekle v Ameriki? K bogatemu Angležu ne more,

ne razume jezika, ne zna kuhati ne šivati! Ostane ji samo dvoje, iti na kako slovensko gostilno za natakarico ali h kaki rodbini, kjer imajo na hrani 10 do 20 mladeničev in mož, ki imajo žene v Evropi, ali pa hoditi v tovarno, če je sploh v dotičnem kraju katera za ženska dela. V poslednjem slučaju je zopet v nevarnosti, da ne bo znala rabiti svoje prostosti in se začela z mladeniči in možkimi vlačiti po mestu, pohačati po salonih, po plesih in veselicah. Očetje, ki so se povrnili iz Amerike, vsi enoglasno zatrjuje, da za dekleta Amerika ni, razen če se poročé.

Je-li mogoče, da bi duhovnik, pa naj si bo ondi slovenska župnija, v velikem mestu z blizu pol milijona ali več prebivavci, nadzoroval slovensko mladino, ki je še pozna ne, in je razkropljena po celem mestu? Je-li to prava služba za pošteno slovensko dekle: iti med trumo samim sebi pripuščenih možkih — za postrežnico? Neka dekle, ki je bila v taki službi je pisala domov: „Molite za me, da bi mogla biti stanovita! Kakor živina so!“

Kaj bi bilo pri nas, če bi bila mladina prepuščena sama sebi? Je-li drugod narava človeška drugačna? — —

Pa ondi ni nezakonskih otrok, se bere v sicer hvalevredni Šusteršičevi knjigi na str. 52. Tudi na Slovenskem ali Kranjskem bi jih ne bilo, če bi vladale tu ondotne razmere in bi se lahko ženili vsi vprek. Saj v Ameriki po mnogih krajih čaka na stotine samcev, kedaj pride kaj deklet iz Evrope, da si ustanové lastni dom. Zloglasne ženske pa se ne možé in nimajo otrok ne v Evropi, ne v Ameriki.

Dodatek.

Meki sotrudnik iz Istre nam piše:

Čisto po domače in lepo piše Vaš Bogoljub. Tak list je vreden, da se razširi med narod. Dosedaj sem občudoval, medre može, ki so tako „visoko“ pisali, da so bili nerazumljivi, sedaj pa moram v resnici diviti se, kako „nizko“ — bolje rečeno — razumljivo se piše. Prav težko pričakujem vselej lista.

Dopada mi posebno razprava, naslovljena „Ljudje božji, počasi!“ Da ste v imenovani razpravi ubrali pravo struno, prepričali se

bodete lahko, ker Vam bo hvaležen več kot eden. Prav primerno bi se mi zdelo, da v prihodnjem listu date tiskati odlomek iz privatnega lista, katerega sem jaz dobil iz Amerike od našega človeka o naših ljudeh:

Evo ga prestavljenega:

Fišerland, dne 10. sept. 1905.

... Dragi gospod! Sedaj Vam naznam, da sem prejel Vaše pismo. Vse sem dobro razumel. Prašate me, ali sem kedaj videl cerkev od znotraj. Dragi gospod! Obžalujem, da

je tako; ali naznaniti Vam moram, da, odkar sem šel od doma, še nisem bil pri sv. maši, ne jaz, pa tudi drugi moji tovarši ne. Dragi gospod! prašate me, ali imamo daleč do cerkve. Mi imamo dve ure s parobrodom. Moji rejaki so sv. maše popolnoma zanemarili. Po sebnosti z onimi našinci, ki so pred nami prišli v Ameriko, je Bog se smili. Vaš poprejšnji mežnar pa je najboljši za preklinjati katoliško cerkev in njene duhovnike. Sedaj, ko je dobil par stotin, dela se jako modrega. Mesto da bi Boga zahvalil, ga pa zanemarja...

Pridiga v ječi.

Malokdaj se sliši krajša pridiga kakor je tale in vendar je čisto resnična. Star, častljiv duhovnik, dušni pastir ujetnikov, je govoril svojim ujetim faranom te-le besede: „Moji dragi prijatelji! Ko ste živeli še zunaj med svetom, ste gotovo več kot enkrat slišali zabavljanje

proti sv. veri in npravnosti; mogoče ste celo sami pomagali zabavljati. To je pa gotovo in vsi mi boste pritrdili: Če bi bili v tako delali, kakor uči vera, bi vas nobenega ne bilo tukaj! Amen.“ ... Pa naj kdo reče, da ni vse to res!

Priprava na smrt.

(Molitveni namen za mesec november.)

Ta mesec nas marsikaj spominja in opominja na smrt. Narava nekako umira. Listje pada z drevja, vse zelenje hira in mre, gre k svojemu koncu.

Tako je z vsemi ustvarjenimi rečmi. Nastajajo, rodé se, rastejo, pa zopet hirajo in umirajo. Tudi s človekom je tako. „Kratki so dnevi človekovi, število njegovih mesecev je pri tebi, Gospod; določil si njegove meje, katerih prekoračiti ne more“, tako govori trepeti Job (pogl. 14.), in podobno pravi naša pesem:

Kratki so dnevi na svetu za nas,
Urno izgine odločeni čas.
Blagor jim, kateri v Gospodu zaspé,
V slavi nebeški se tam prebudé!

Na smrt nas spominja in opominja tudi „Spomin vernih duš“. Ko mislimo na svoje rajne in molimo zanje, kateri so zdaj v

grobéh, ravnokar pa so še bili to, kar smo zdaj mi, — nam mora vendar biti živo pred očmi, da tudi nas čaka in sicer prav v kratkem — grob.

Oh, vse na nas in okolu nas spominja nas na konec, na smrt, na kratkost, minljivost in nezanesljivost našega življenja, in vsega, kar je v zvezi s tem življenjem, — in vendar tako radi in lahko pozabimo na smrt, ter živimo, kakor bi ne bilo treba nikdar umreti!

Ali je to kako življenje, ko ne vemo nobeno minuto, ali bomo prihodnje še doživeli ali ne? To življenje pravzaprav ni vredno imena življenje, ter je bolj umiranje kot življenje. Samó rahla, tenka stena nas loči od večnosti; vsak trenutek mora biti naša noga pripravljena, da stopi preko te stene na oni svet. — Ali ste slišali o smrti dobrega g. šentpeterskega župnika v Ljubljani, Martina Malenška? Kdo ga ni poznal v Ljubljani in ljubljanski

okolici? Bil je še poln življenja in moči, poln tudi pridnosti in delavnosti. Na vseh svetnikov dan popoldne je imel iti pridigat o mrtvih, pa preden je stopil na prižnico, je bil sam — nenadno — mrtev...

Ko slišimo o taki smrti, posebno če smo dotičnega poznali, nas gotovo pretrese. Ko pa preteče par tednov, je ves vtisk takega pretresljivega dogodka že izbrisan, smo že popolnoma pozabili nanj, in mi živimo naprej, kakor bi se tudi nam ne moglo kaj enakega pripetiti.

Taka nagla smrt pa ni prav nič redkega; to je skoro vsakdanja prikazen. Pretekli teden je plaz tri možake v gorenjskih snežnikih zasul. Ljudje so tudi silno neprevidni. Za drva jim je bilo, za lastno življenje jim pa ni bilo! — In vendar kar nas je živih in nas konec čaka, kdo na to resno misli, da njega tudi utegne kaj takega zadeti? Kdo lahko reče: Če pride danes smrt, sem pripravljen! —? Nikdo ne računa s tem, da utegne jutri, ali čez en teden, ali čez en mesec umreti. Vprašaj se, prijatelj, če ti misliš na to?... Vsak, kdor je zdrav in močan, si misli, da je ta reč še daleč od njega.

Prečudne slepote naše! Ko vidimo, koliko jih je smrt že presenetila, prehitela, bi človek po pameti pričakoval, da bomo vsaj mi zavarovali se začasa, da nas ne bo. Pa ne; ampak mi si naredimo stvar prav lahke; češ, saj morebiti (!) pa z menoj ne bo takó; in ta nezanesljivi „morebiti“ nas petelaži, da se vdamo brezskrbnosti in živimo zopet take zlahka tjevendan naprej — morda tudi v smrtnem grehu. — Če hočemo rabiti pamet o pravem času,

ko še ni prepozno, recimo si vsako jutro in vsak večer: Danes ali nocoj utegnem umreti!... Ali imam vse pripravljeno?... Ali sem v milosti božji?... Kaj bime še skrbelo?... Kaj moram še poskrbeti, v red djati?... In kar je treba v red djati, preskrbeti, to preskrbimo, v red denimo takoj, in vedno v redu imejmo! Tako ravnanje, taka skrb, to je edino pametno. Vsaka lahkomiselnost in brezskrbnost bi nas utegnila jako drago stati.

Pa tudi, če bi se ne imeli prav nič bati nagle smrti, kakšno bi moralo biti naše življenje? Vse naše življenje, če ga hočemo prav razumeti in ne zaigračkati, mora biti priprava na smrt, priprava na večnost. Ta namen ima naše življenje; vse drugo je zmota, je slepota!

Če nismo doslej takó razumeli in obračali svojega življenja, začnimo vsaj sedaj, pa začnimo takoj! V čem obstoji priprava na smrt? Obkratnem povedano: 1. Novih grehov se skrbno varujmo! 2. Starih se vsak dan kesajmo in zanje pokoro delajmo! 3. Z molitvami in dobri mi deli, in sicer z veliko gorečnostjo v molitvah in dobrih delih, si nabirajmo zaklade za večnost in hitimo popravljat in nadomeščat, kar smo zamudili!

Pa tudi molimo za srečen konec! Molimo zase, molimo tudi za druge, za vse! Molimo najmanj petdesetkrat na dan, — in kolikorkrat molimo, vselej naj nam gre prav iz srca —: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri! Amen.

Delo modre žene.

Dva častnika, stara znanca in utrjena vojaka, ki sta služila pri istem polku, sta se srečala na cesti. Prvi je prišel ravno iz cerkve. „Kako je pa to“, ga nagovori tovariš, „da ti, ki si ravnotako vojak kakor jaz, tolikokrat hodiš v cerkev?“ „Kako je to?“ To je čisto preprosto pa vendar čudno. Svoje verske nazore

sem čisto izpremenil, in vzrok temu je pridigar, ki ni nikdar izpregovoril nobene besede o sv. veri; ta pridigar je — moja žena. Bila je pobožna, in ker sem jo zares ljubil, sem spoštoval njeno globoko versko prepričanje, čeprav sem bil sam čisto drugačnega mnenja. Kot deklica je bila vpisana v razne pobožne družbe

in vedno se mi je podpisovala „Marijin otrok“. Ta podpis se mi je zdel smešen, vendar mi je všeč, dasi nevem, zakaj. Kot žena mi je popolnoma vdana, a ostala je, kar je bila: pobožna, vestna, in vedno je še pridno hodila v cerkev. Nikdar pa nisem opazil, da bi bila zaradi svoje pobožnosti zanemarjala svoje dolžnosti. Redko-kedaj mi je govorila o Bogu, a da bi bila rada govorila, to sem bral iz njenih oči. Če sem po svoji stari navadi zaklel, je obledela in na lice ji je pritekla solza; drugega ni storila nič. Zopet me je pogledala prijazno in ljubila me je še bolj. Nikdar ni dejala, da sem hudobnež, a v njeni bližini sem se čutil grešnika. Kedar je zjutraj in zvečer vpričo mene molila — in tega ni opustila nikoli — tedaj je bila vsa izpremenjena. Večkrat so prišli trenutki, ko bi bil sam rad pokleknil tja k svoji ženi, da bi z njo vred molil, a moji prosvitljeni nazori so me ovirali. Kedar je prišla iz cerkve, kjer je bila pri sv. obhajilu, tedaj se mi je zdela kakor vzvišeno, nadzemeljsko bitje. Kedar je bila pri sv. obhajilu, takrat je bila posebno vesela in lepa, da se mi je zdelo, da vidim angela. Vem, da sem ji zaradi svoje verske brezbriznosti prizadejal marsikako grenko uro, a ona ni tega

nikoli pokazala. In glej, ta po šestih letih nepretrgana pridiga me je izpremenila. Zaželel sem, da bi ljubil Boga, onega dobrega Boga, ki ga ljubi moja soproga, Boga, ki da moč, živeti tako čednostno življenje, kot ga živi moja dobra žena. Skoro sam ne vem, kako je vse to prišlo. Nekega dne, ko je prišla od sv. obhajila, sem ji nehote podal svojo roko in ji dejal: „Ivanka, pelji me k svojemu spovedniku!“ Mirno in veselo in vendar s solznimi očmi me je objela in rekla: „O, saj sem vedela, da bo vse to prišlo; saj sem toliko molila zate.“ In od tega časa je vse drugače. Jaz hodim pogosto v cerkev k sv. obhajilu. Pridi nas enkrat obiskat in pogledat, kako srečni in zadovoljni smo.“ Tako je pripovedoval prvi častnik.

Ali bi ne bilo mogoče še mnogo mnogo mož izpreobrniti, če bi imeli tako vzorne žene? Marsikatera žena je pa sama kriva, da njen mož živi nekrščansko, in da ni miru v hiši. Voljo ima morebiti dobro, pa ne zna z možem prav ravnati. Z vednim očitanjem ga še bolj odžene od cerkve in v pijanost, kakor pa je prej bil. Tiha potrpežljivost in goreča molitev bi veliko več izdala.

Za mal dar veliko plačilo.

V farni šoli v državi Connecticut v Severni Ameriki se je seznanila mala protestantovska deklica z nekaterimi katoliškimi otroki. Nekega dne se domenijo, da pojdejo natrgat cvetic za oltar blažene Device Marije. Čudno se je zdelo to mladi protestantovski učenki, zato prosi pojasnila, kaj vsa ta stvar pomeni.

Mladi učenjaki radi ustrezajo radovedni in ukaželjni deklici in jo pouče, da je preblazena Devica Marija mati Odrešenikova. Sedaj pa prosi Marija kar sama od sebe, da sme iti po rože in naj jo puste tudi v cerkev s seboj, da bo vsaj videla, kakšna je Mati božja.

Kdo je to raje dovolil, nega presrečni katoliški otroci? Pač ni takrat nikdo pomislil na to, da jo to prvi korak, katerega je storila mala protestantinja, da se povrne v katoliško Cerkev. In vendar je bilo tako.

Od tistega časa je deklica vsak dan zahajala v katoliško cerkev, če ni mogla dopoldne pa popoldne. Tudi krščanskega nauka se je pridno udeleževala. Tako se je zgodilo, da je bila njena ljubezen do katoliške Cerkve in do vsega kar je s Cerkvijo v zvezi, vedno močnejša. Vse to je trajalo več let. V petnajstem letu deklica hudo zbolila. Na smrtni postelji izpove materi gorečo željo, da hoče postati katoličanka. Mati se prestraši. Opominja jo, naj se ne prenaagli, naj ne prestopa iz svoje lastne Cerkve v tujo, ki ji niti znana ni. Deklica ji pove, da hodi že dolgo časa v katoliško cerkev in šolo; v otroški preprostosti ji pripoveduje, da je hodila trgati cvetke za oltarček Matere božje in da ga je celo pomagala krasiti. Prosila je tudi, naj jo obišče tista samostanska sestra, ki je vselej pomagalo otrokom krasiti oltar.

Mati ljubi svojega otroka. Njeno srce ne more otroku odreči nobene prošnje, posebno če je otrok bolan. Tudi ta mati je imela mehko srce, rada je uslišala željo svojega na smrt bolnega otroka. Sestra iz samostana je prišla. Potolažila je malo bolnico. Pri odhodu pa prosi še mater, naj pokliče duhovnika, da vsaj pogojno krsti otroka. Mati usliši tudi to željo.

Duhovnik takoj krsti mlado protestantko — sedaj Marijo, in ker je bila v sv. veri dobro poučena, ji podeli čez malo časa še prvo sveto obhajilo.

Vsem v spodbudo je prenašala Marija z nebeško vdanostjo dolgotrajno mukepolno bolezen. Večno je zatrjevala materi, da je srečna, presrečna, ker trdno veruje, da ne bo pogubljena. Neprenehoma je prosila mater, naj tudi

ona pokusi sladke sadove katoliškega nauka, naj se da krstiti, da bo umrla v isti veri kakor hčerka, da bodeta zopet enkrat združeni v nebesih . . .

Prišla je smrt. Usta so šepetala sladko ime Jezus in Marija in mlada spreobrnjenka je mirno zaspala v Gospodu. — — —

Tako mala usluga, mala čast izkazana Bogu ali njegovim ljubljencem, večkrat prinese veliko plačilo, srečen, presrečen, konec. — Pa tudi mala napaka, če človek o pravem času nanjo ne pazi, se rada razrve in razpase v veliko pregreho in prinese nesrečen, nad vse nesrečen konec. Zato pazimo na male reči! Ogibajmo in varujmo se malih pregreškov; in kdor ne more Bogu darovati velikih reči, naj mu z veseljem daruje vsaj male.

Pastirja ni . . .

(V spomin † župniku M. Malenšku.)

Ko v mladem jutru kaplje so blestele
na svežem bilju vsepovsod,
ko z zorom zlatim šume so zapele,
med ovce Te poklical je Gospod.
„Pastir jim bodi!“ si začul z višave.
„V plačilo bo Ti venec slave.“

In šel si koj;
s kraljevim žezlom stopal pred Teboj
je vse osrečujoči mir.

To bil je znak,
da čredi svoji dober boš pastir.
Še so kristali srebrojasni
na travnih bilkah se svetili;
nešteti pevci v pesmici stoglasni
o sreči so ti govorili,
in solnčni žarek se ti je smehljal,
pri težkem delu Te osrečeval.
Pa više stopalo je solnce zlato,
in žarek več ni bil hladan,
vročina legla je nad velo trato,
nebo Ti je zakril oblak teman —
prihrul trpljenja je orkan.
In ozka, strma Ti je bila pot
in trnja mnogo je na nji ležalo;
pa stopal si za ovčami in ne drugod,
trpljenja, križev ni srce se balo,
četudi Ti je krvavelo,
ko ostri trn je ljuto rezal vanj.

Molčé, prav kot junak trpel si zanj,
ki s križem Te med ovce je poslal,
med križi stopal si veselo,
trpel si sam — in ovčam se smehljal.
Tako si delal, se boril,
Tvoj angel pa je venec vil,
ki kmalu bode naj končan.
Kako je to?

Saj ti še bistro zre oko
za ovčami čez strmo plan —
v življenju Tvojem je šele poldan,
in vendar kliče Te nebo?

Pa Ti ne veš,
kot zvest pastir med ovce greš,
sam greš, da hrano bi izbral — —
pa v hipu tem
tvoj angel venec je končal,
od črede ljubljene Te je Gospod pozval.
Pastirja ni!
Za solzo solza se udara
župljanom zapuščenim iz oči;
v višavo jasno vsak pogled upira,
pošilja vroče Ti pozdrave
v domovje slave,
in solza glasno govori:
„Iskreno ljubljeni pastir,
nad zvezdami Ti bodi večni mir!“

E. K

Nekaj spominov z mojega pota.

(Dalje.)

Prišli smo torej do Celja. O Celju se zadnjič nisem nič kaj pohvalno izrekel. No, ampak da resnico govorim in nikomur krivice ne storim, moram reči: veste, povsod je nekaj dobrih ljudi, tudi v Celju ni brez njih. Le tisti, ki veliki zvonec nosijo, tisti ki hočejo vse druge prevpiti, tistim je vse prej mar kakor cerkev, pa bodi že katoliška ali luteranska.

Toda pojdemo že iz tega mestnega ozidja ven na prosto, na zeleno, gori na višavo, k Sv. Jožefu! Ali ga vidite, kako prijazno kukata njegova dva zvonika čez visoko smrečje doli v ravnino? O ti ljubi Sv. Jožef, kako prijazno vabiš, kako ljubeznivo sprejmeš in pogostiš potnika, trudnega od tega zemeljskega pota, željnega miru, željnega svete samote, sprave z Bogom, dušnega prerodenja in prenovljenja! ... Ne dobiš ga zlepa kraja, tako prijetnega, tako pripravnega, da se človek malo odtegne posvetnemu šumu in se malo zbere v duhu, kot je Sv. Jožef. Kakor velik venec obdaja nizek grič krasno zaraščen na tisoče smrek broječ gozd, in notri sredi tega venca stoji dvostolpna cerkev z velikim krasnim zvonom, ki se mogočno razlega daleč naokolu. Poleg cerkve je pa še nekaj, namreč misijonska hiša, kjer bivajo gospodje, ki so vsak čas pripravljeni postreči ljudem, kar potrebujejo za dušo, no, in takimle, kakršnih eden sem tudi jaz, tudi kar potrebujejo za telo.

Tu tedaj sem prebil nekaj prav zadovoljnih dni. Bili so pa takrat slučajno tukaj drugače imenitni gospodje kakor je pa ubogi urednik skromnega „Bogoljuba“. Nekega dne so začeli šepetati po hišnih hodaikih drug drugemu: Nadškof Stadler so tu! Da, sam nadškof sarajevski, dr. Jožef Stadler v družbi s kanonikom dr. Šaričem je prišel na duhovne vaje k Svetemu Jožefu. Gotovo ste že dragi, bravci, slišali to sloveče ime: Stadler. To je velezaslužni, prvi nadškof v Sarajevu, glavnem mestu Bosne. Veliko je delal, veliko prenovil v Bosni, odkar so jo Avstrijci zasedli, velike tudi trpel. Zadnji čas je precej nevarno obolel, in zato šel zdravja iskat na jug, doli na Grško in Turško, in preden se dobro pozdravljen vrne domu, je prišel še sem k Sv. Jožefu. Visoki gospod je tako ponižen in prijazen, da je — po hrvatski navadi — vsakega izmed gospodov, ko smo mu bili predstavljeni, objel in poljubil. Mi trde gorenjske grče pač nismo vajeni na tak način komu svojo ljubezen izkazovati. — Kanonik dr. Ivan Šarič je še mlad, visokozrasel gospod, isto tako zelo ponižen in ljubezniv, tako da sem bil jaz ubogi fajmošterček skoro v zadregi pred

njegovimi komplimenti. On je urednik katoliškega lista „Vrhbosna“ in se zelo zanima ter visoko čisla Slovence. Kmalu na to je prinesla „Vrhbosna“ članek z latinskim naslovom: „Slovenia docet“ — „Kaj nas Slovenci učé“, kjer z navdušenjem opisuje naše razmere. — Poleg teh dveh visokih gospodov je bil pa pri Sv. Jožefu še vseučiliški profesor bogoslovja iz Zagreba, dr. Josip Pazman, urednik „Katoliškega lista“. In tako smo bili skupaj trije uredniki. Dogovorili smo se, da si bomo pošiljali liste v zameno, da se drug od drugega učimo. Veliko se govori o hrvatsko-slovenski vzajemnosti, hrvatsko-slovenskem bratstvu: Slovenac i Hrvat — za uvek brat i brat, — bomo torej tudi v verskih zadevah vzajemni!

Seveda nisem čepel pri Sv. Jožefu vedno med štirimi stenami, ampak v prijazni družbi domačih častitih gospodov tudi malo po okolici pogledal. Bili smo v bližnjih Teharjih, kjer se ravnokar pripravljajo zidati novo cerkev. Ravno tisto jutro je padel stari zvonik, katerega so bili izpodkopali in potem porušili. Mural je biti precejšen hrum, ko je treščilo na tla. — Bili smo pri častitih šolskih sestrah v mestu, katere imajo tudi tukaj v moji sosesčini svoje naselbino v Repnjah. Téle šolske sestre imam jaz posebno rad. Pa veste, zakaj? Zato, ker so izmed vseh ženskih redov ali kongregacij, kar jih poznam, najboljše Slovenke. Saj jaz nimam ravao nič zoper nemščino, ustvaril ali pripustil jo je Bog kakor slovenščino, in še meni časih prav pride, kolikor znam. Ampak jaz mislim tako, da vam prav po domače povem: Če imam vile in grablje doma, ne bom hodil ponje k sosedu na posodo. To razumete, kajne? No, vidite, taka je tudi z jezikom. Tuj jezik rabim samo takrat, kadar z domačim ne morem več izhajati. Ali ni to pametno? No, vidite saj se razumemo! — Zato pa Bog živi častite šolske sestre!

Toda prišel je čas, odriniti od Celja dalje. Z najboljšimi spomini na Sv. Jožefa in s hvaležnostjo do ljubih gospodov misijonarjev, ki so imeli potrpljenje z menoj, sem se odpeljal po železnici proti Mariboru. Bližal se je namreč dan, ko je bil napovedan shod kršč. socialne zveze, združen z romanjem k Materi Milosti v Mariboru. In biti sem hotel tudi zraven.

Po železnici potovati ni pač nič posebno imenitno. To lahko stori vsak, kdor ima par grošev v žepu. Najboljše se potuje peš. Tu človek kaj vidi, kakšni so tuji kraji. No, pa mi zopet niso bili ti kraji, mimo katerih sem se vozil, več popolnoma tuji. Pred leti sem namreč

kot bogoslovec šel peš iz Celja skozi Konjice in Slovensko Bistrico v Maribor, kakor sem sploh v tistih časih vse glavne dele slovenske zemlje peš obhodil: Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko. V šoli se nam priporočali peš potovati, pa sem tako naredil. Ne zamerite mi, ljubi dobri branci, da vam take zasebne reči pripovedujem. Vem, da je za občno zgodovino silno male važnosti, kod je en takle hodil, ampak pripovedujem vam zato, da malo pokramljamo med seboj. Sij človek zato potuje, da vé kaj povedati, kako je tu in tam. Veste, pa mi večkrat prav pride ta reč. Naj dobim n. pr. dopis za Bogoljuba odkoderkoli, poznam kraj ali vem vsaj približno, kje bi to bilo.

Ali veste, z leti pa človeka nekoliko mine veselje, dolgo peš tolči tam po velikih cestah, človek postane komod, pa se rajše usede, ker je toliko priložnosti. In tako je šlo tudi topot v železnem vozu proti Mariboru. Iz vlaka se

vidi na levo prijazni trg Šentjurij, ki se zato, ker sta — kolikor vem — na Štajerskem še dva Šentjurja: ob Taboru in na Ščavnici, imenuje Šentjurij ob južni železnici. Dalje pride Ponikva, rojstna fara nepozabnega škofa Slomška. Skoro tik železnice je njegova rojstvena hiša, katero je — da bi ne prišla tujcu, menda judu ali kali, v roko — kupil moj bivši sošolec dr. Karlovšek, odvetnik v Celju. Gori na gričku je cerkva — podružnica, v kateri je Slomšek menda še kot pastirček pridigoval. Zelo lepo se vidi iz vlaka Poljčane in potem se vidi še ena cerkev prav blizu na levo; pravili so mi, da je Crešnjevec.

Ko vlak prisopiha na široko dravsko polje, se vidi več župnih cerkvâ, pa nekoliko oddaljenih: Slivnica, Hoče itd. Ko prevozimo široko, mogočno Dravo, pa smo na kolodvoru — v Mariboru. Ker je tukaj velika postaja, pa še mi malo postanimo! (Dalje prih.)

Iz Rima. Dne 8. oktobra so se poklonila sv. očetu razna telovadna in druga zabavna društva na vatikanskih vrtovih, kjer so imeli njihovi zastopniki vaje. Pri tej priliki je izpregovoril sv. oče prav prisrčne besede in odobral take vaje, ki mladino utrjujejo, „kajti telesne vaje oživljajo duha ter premagajo nemarnost in lenobo, je rekel sveti oče“. „Bodite močni,“ je nadaljeval, „da branite svojo telesno in dušno življenje.“ S tem je papež zopet pokazal, da katoliška Cerkev ne zametuje ničesar, kar bi moglo ozdraviti in prenoviti človeško družbo. — Sv. oče je ustanovil na maršalskih otokih nov apostolski vikarijat, katerega je v oskrb izročil misijonarjem presv. Srca Jezusovega, ki že dalj časa todi razširjajo sveto vero. — Sv. oče je poslal pariškemu nadškofu, kardinalu Rihardu, posebno pismo, v katerem se bridko pritožuje nad preganjanjem sv. Cerkve in na-

roča, naj se povsod opravljajo javne molitve za pomoč božjo v teh Cerkvi tako nevarnih sovražnih časih. Časopisi poročajo, da namerava sv. oče sklicati vse francoske škofo k posebnemu zborovanju v Rim, da se dogovore, kako postopati, ko se bo uvedla ločitev Cerkve od države. — Zopet so zagnali liberalni listi krik o bolezni sv. očeta. Toda dr. Lapponi, telesni zdravnik papežev, izjavlja, da je njegovo zdravstveno stanje ugodno. — Rojaki sv. očeta so mu postavili v njegovem rojstnem mestu v Riese lep spomenik. Napravljen je iz marmorja ter ima sledeči napis: Jožef Sarto, rojen 2. junija l. 1835, izvoljen za rimskega papeža 4. avg. l. 1903 si je nadel ime Pij X. Ta spomenik se mu postavili domači vaščani in iz raznih drugih dežel 22. oktobra l. 1905.

Linški škof Doppelbauer je poslal svoji duhovščini posebno pismo, v katerem ji na-

roča, na skrbno pazi na delovanje nedavno ustanovljenega društva „prosta šola“, ki si stavi namen, iz šole odpraviti krščanski nauk in vsako molitev. Imenovano društvo se razširja po vseh deželah z izredno hitrostjo. Pristopilo je mnogo liberalnih občin. To društvo vedijo prostozidariji.

Državni poslanec Hauk, ki urejuje vse-nemški časnik, ki je nečuvno žalil najsvetejši Zakrament, je stal pretečeni teden pred porotniki. Ker je zatrjeval, da ni imel namena žaliti nauka katoliške Cerkve in zanikal, da bi bil bral dotični članek, ki je prinesel žalitev, so ga obsodili na globo sto kron, oziroma deset dni zapora. — O celi stvari smo svoječasnoporočali v „Bogoljubu“.

Škofovska posvetovanja se bodo za lelos vršila pod vodstvom dunajskega knez nadškofa in kardinala Gruša v njegovi palači na Dunaju od 14. t. m. dalje.

Število katoličanov jako lepo narašča na Pruskem. Sedaj je ondi že nad 13 milijonov katoličanov. V Berolinu je naraslo njihovo število nad 200.000. Tu imajo že osem velikih župnij, štiri kuratne cerkve, tri zasilne, in trinajst kapel. Duhovnikov je okrog 80.

Francoska vlada je kaj prijazno sprejela maronitskega patrijarha in njegovo spremstvo. Podpirala je že do sedaj maronite, a sedaj je podpora zvišala od 80.000 na 120.000 frankov. Iz Pariza se je odpeljal patrijarh v Carigrad

in se tu poklonil turškemu sultanu. Temu je izročil lastnoročno pismo sv. očeta, v katerem mu papež častita, da se mu ni nič žale, a pripetilo pri zadnjem bombnem napadu in se mu zahvaljuje, ker ščiti in brani katoliško Cerkve. Patrijarh je bival kot gost sultanov in je dobil visoko odliko in dragoceno darilo. Tudi njegovo spremstvo je sultan odlikoval.

Francoski minister za uk in bogočastje je pokazal zadnji čas vse zlobnost, kakršne je zmožen najhujši brezverec. V kapeli pregnanih redovnikov maristov je dal napraviti svojim političnim prijateljem bogato pojedino. Radi tega bogokletnega čina je kajpada zavladovalo med brezverskimi poslanci veliko veselje. Le en list je bil take pegumen, da je izrazil ogorčenje nad oskrumbo svetišča, kjer je gotovo nad 200 milijonov vernikov izkazovalo Bogu čast in spoštovanje.

Na Ruskem se je zjediniło mnogo posili pravoslavnih kristjanov s katoliško Cerkvijo. Samo v okrožjih Minsk, Dublin in Sjedlec jih je prestopilo 325.000. 882 ruskih popov je brez kruha, ker razven cerkvenika nimajo nobenega vernika v svoji župniji. Za te nove katoličane se božeta ustanovili dve novi škofiji, ki sta že pod Aleksandrom II. obstali. Med pravoslavno duhovščino vlada radi teh prestopov velika nevolja in zavist.

V Ribnici je umrl nepričakovano hitro gosp. Pakiž, deželni poslanec Kranjski. Pokojnik je zastopal nad 30 let ribniško okolico v kranjskem deželnem zboru. Bil je ves čas zvest in odločen pristaš katoliške narodne stranke. Pokopali so ga v domači vasi v So-

dražici. V slovo mu je govoril njegov tovariš v deželnem zboru č. g. dr. Ignacij Žitnik.

Duhovniške spremembe na Koroškem. V Trgu je umrl upokojeni župnik častiti gosp. Jan. Heiser, star 68 let. — Za župnika na Pečnicah je imenovan očetni oskrbnik

čast. g. Janez Loigge. Za provizorja v Gorencah je imenovan čast. g. Matevž Trepal, kaplan na Rudi. V mašnika je bil bil posvečen 4. novembra olivetanec č. p. Robert Gastl. 30. oktobra je umrl v Št. Pavlu ob Zili bivši župnik iz Blač. č. g. Lovro Sever. Pokojni se je porodil l. 1831. na Ježici pri Ljubljani in bil v mašnika posvečen leta 1856. Pokoj njegovi duši!

Odlikovanje. Upokojeni nadučitelj v Železnikih, velezaslužni slovenski domoljub in pisatelj g. Jožef Levičnik, je bil odlikovan od sv. očeta papeža. Dobil je zaslužni križec: „Za Cerkev in papeža“ v priznanje njegovega delovanja na cerkveno-šolskem polju. Vrlemu možu iskreno čestitamo!

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Župnija Crni Vrh nad Polhovim Gradcem je podeljena ondotnemu administratorju č. g. Jakobu Benedičič. Profesorski izpit je napravil z odliko na Dunaju č. g. dr. Ivan Knific, ki je nastopil profesorsko službo v zavodih sv. Stanislava v Šent Vidu nad Ljubljano. — Umeščen je bil na župnijo Radeče bivši boštanski župnik č. gospod Frančišek Hiersche. Župni upravitelj v Sori je postal tamošnji kaplan č. g. Jožef Brajec.

Smrtna kosa med duhovniki. V vsaki številki „Bogoljuba“ moramo žal poročati o smrti duhovnikov. Dne 30. oktobra je umrl v Kropi upokojeni duhovnik č. g. Janez Volk. Rojen je bil 5. oktobra l. 1862 v Brezovici pri Ovsišah. V mašnika je bil posvečen 10. julija 1887. Pred letom je služboval dalje časa kot župni upravitelj v Št. Lenartu nad Selcami, zadnji čas pa v pokoju v Kropi. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Št. Vidu na Korškem pa je umrl 21. oktobra č. g. Alojzij Jelenec, kaplan v Svečah, star komaj 27 let. Rojen je bil v dobravski župniji nad Podnartom, gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in na Reki, semenišče v Celovcu, in letos 30. julija je pel novo mašo pri svojem bratu, g. župniku v Ledinah nad Idrijo. Obiskujoč na legarju obolele osebe, si je sam nakopal to nevarno bolezen. Iskal je zdravja pri usmiljenih bratih v Št. Vidu, a tu ga je dohitela smrt. Umrl je kot „žrtev svojega poklica“ — V Ljubljani pa

je umrl 1. novembra nenadne smrti prečastiti gospod predmestni župnik sv. Petra, Martin Malenšek. Bil je v pravem pomenu žrtev svojega poklica, poklican od napornega dela k večnemu počitku. Dopoldne je po svoji navadi izpovedoval vse jutro in pel slovesno sveto mašo. Popoldne je bil pripravljen za prazniški govor, a predno je zapustil sobo, ga nenadoma zadene srčna kap. Še le ko odzvoni, ga pogrešijo in stopivši v sobo, najdejo mrtvega na tleh. Velika in občna žalost je zavladala vsepovsod, kamor je prihitela pretresljiva novica, posebno je bila potrta množica pobožnega ljudstva, ki je bila prišla poslušat vnetega propovednika; a že je bil zastal njegov glas in nem je bil sam najpretresljivejši govor na dan vseh mrtvih — že z onega sveta! Blagi pokojnik je bil rojen v Semiču 2. aprila leta 1853. Študije je izvršil v Novem mestu. Večkrat nam je hvaležno in ponosno hvalil svoje učitelje frančiškane, ki so ga tudi gmotno podpirali. Kot bogoslovec je bil umeščen med vojake in se je udeležil bosanske okupacije. Tudi kot vojak je pridno nadaljeval bogoslovne študije na dunajskem vseučilišču in si trudil ohraniti onega plemenitega duha, ki je potreben za vzvišeni duhovski stan. V mašnika je bil posvečen 27. julija leta 1887. Njegova prva služba je bila z Crnomlju, kjer je bil kaplan od leta 1879. do leta 1883. Ker se je odlikoval po svoji pastirski gorečnosti in vrli zgovornosti, so ga poklicali v Ljubljano na težavno župnijo sv. Petra, kjer je deloval 22 let, najprej kot kaplan in potlej kot župnik. Bil je mož dobrega srca, zelo postrežen in prijazen. Zato je imel v vseh slojih prebivalstva, zlasti pri duhovščini, premnogo srčno mu vdanih prijateljev. Izmed njegovega veleobširnega delovanja omenjamo, da je bil blagi pokojnik veledejavni predsednik najodličnejše podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“: šentpeterske podružnice, predsednik Vincencijeve družbe in krajnega šolskega sveta. Odlična vrlina njegovega značaja pa je bila velika gorečnost za službo božjo, neumorna delavnost v izpovednici in pisarni, in vsikdar postrežna in darežljiva ljubezen do svojih faranov. Sled njegovega truda vsakdo lahko vidi, ako si ogleda prelepo šentpetersko cerkev in

prostor okrog nje. Njegove zasluge so bile priznane na najvišjem mestu, ker je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono. Še večje pa so gotovo njegove skrite zasluge, ki jih je s seboj nesel v večnost in ki bodo tudi še po njegovi smrti trajno koristile nje govim ovčicam, katerim je bil tako skrben voditelj. Sladko je počivaj, blago srce in uživaj plačilo za preobilno delo in dobroto! — Šele ob smrti njegovi se je pokazalo, kako zelo ga je ljudstvo spoštovalo in ljubilo. Toliko solza se še ni potočilo kot te dni, ko je ležal pokojni na mrtvaškem odru. Vedno je bila prostrana veža župnišča polna ljudstva, ki je čakalo, da se zvrsti in pokropi truplo, ki je počivalo v spodnjih presterih. Kako je rajnika vse čislale, se je pa najbolj pojavilo pri pogrebu, ki se je vršil 3. nov. popoldne ob treh. Lahko trdimo, da Ljubljana še ni nikdar videla tako veličastnega in velikanskega pogreba, kakor je bil Malenškov. Ne pretiravamo, ako cenimo število pogrebcev nad deset tisoč. Poleg tega pa so bile vse ulice, po katerih se je žalostni izprevod pomikal, polne ljudstva. Truplo je blagoslovil ob obilni asistenci duhovnikov in blagoslovcev preč. gospod stolni kanonik in dekan Janez Sušnik. Ko so truplo ponesli nato v vso razsvetljeno šentpetersko cerkev, začel se je nepopisen jok. Po dokončanih obredih so cerkveni pevci zapeli na koru žalostinko „Beati mortui“ in potem se je začel pomikati dolgi izprevod. Otvorili so ga gojenci iz Marijanišča, za njimi so šle gojenke Lichenturnovega zavoda, razne šole z učiteljstvom, za temi mnoga društva z zastavami, tako št. peterska podružnica Ciril-Methodova, koje predsednik je bil pokojni gospod župnik, Marijina družba, Vincencijeva družba, veteranci, požarna bramba pevsko društvo „Ljubljana“, ki je zapelo žalostinki pred župniščem in ob grobu, razni vaški zastopi itd. Solarji in različna društva so nosila nad 20 krasnih vencev. Lep venec so nosili št. peterski fantje. Pri pogrebu je svirala vojaška godba. Pred rakvijo, katero so nosili ključarji šentpeterskih podružnic, se je nesel na črni blazini zlati zaslužni križec s krono, s katerim je cesar odlikoval rajnika, in dve zaslužni svetinji. Za sorodniki se je vrstila nepregledna množica občinstva. Med

temi smo opazili več gg. kanonikov, profesorjev, mestno duhovščino in mnogo gg. duhovnikov iz dežele, med svetnimi odličnjaki smo opazili predsednika deželne sodišča g. Levičnika, več gg. uradnikov finančne direkcije, gospoda mestnega župana Hribarja z nekaterimi občinskimi svetniki, ravnateljstvo mestne hranilnice, deželne poslance dr. Sustaršiča, Povšeta, dekana Arkota, Pfeiferja, Košaka, mnogo častnikov itd. En venec so podarili „Sobojevniki v bosensko-hercegovski vojski“. Nad dve uri se je pomik-l izprevod. Naj se odpočije blagi pokojnik od prevelikega truda, ki ga je imel tu, in večna luč naj mu sveti!

* * *

Iz Nerajca pri Dragatušu. Zopet nam je nebeški vrtnar utrgal jedno cvetlico iz vrta naše dekliške Marijine družbe. V jednom dobrem letu, odkar obstoji naša družba, so umrle že štiri; najprvo prednica, potem še tri njene družice — in res čudno to, vse štiri so umrle na soboto — Marijin dan. Kaj ne, dobro znamenje to! Zadnja je umrla preteklo soboto komaj 16 letna Ivanka Stamfelj iz Nerajca. V bolezni smo jo večkrat obiskovale in je tolažile, a ona je vselej odgovorila, da se nič ne boji smrti, naj se zgodi volja božja. Prejela je prav pobožno sv. zakramente za umirajoče. Na mrtvaškem odru je bila kot najlepša cvetlica, iz njenega odcvetelega lica je sijala sama nedolžnost. Marsikatero oko se je solzilo, ko je zrlo na tako mlado odcvetelo rožico. Takega pogreba, kot je bil njen, še ni videla naša vas. Prav ginljivo so ji zapele družbene pevke doma pred hišo in na pokopališču. Skoro vse družbenice so jo spremile k zadnjemu počitku, nosili so jo fantje iz fantovske Marijine družbe. Nam pa ostalim njenim tovarišicam, v tolažbo in resen opomin, naj nikdar ne gredo iz spomina, tolažilne besede, katere smo slišali ob njenem grobu:

„Kdor je zvest otrok Marije
Smrti naj se ne boji,
Luč nebeška mu zasije
Ko ugasnejo oči.“

Studeno na Notranjskem. Poročali smo že, da smo dobili tukaj novo zastavo tudi za mlad. Mar. družbo. O priliki blagoslova se je

napravila domača slovesnost. Kar je bilo bolj nenavadno pri tem je to, da je naš domači gospod učitelj Mihael Mežan zložil v ta namen posebno pesem in jo tudi uglasbil. Pesem se glasi:

Zavihrala je zastava;
fantov čvrstih hrabri roj
zdaj slovesno prisegava,
da gre za njo vedno v boj.
Ti Marija pa nas vodi,
k slavni zmagi pelji vse,
v boji Ti pred nami hodi,
v boju za zveličanje!

Če vojakov kdo omaga,
pade pred sovražnikom,
Tvoja milost naj pomaga,
saj pomoč si grešnikom.
K tej zastavi smo prisegli,
s to zastavo zmagamo,
bojni klic naš je: „Marija“
saj vojaki Tvoji smo!

Ako bi želeli, se Vam pošlje tudi spev. (Če je lep, prosimo).

Naročena je zastava pri g. Matnerju v Lincu, ki jo je zelo okusno naredil. Barve je modre. Na eni strani je podoba Marije Brezmadežne, na drugi sv. Alojzija, ki sta družbena patrona. Težko je že ustanoviti mlad. Marijino družbo, še težje jo je voditi; tako rada se jih loti mlačnost, ki je drugi zmaj, kateri preži požreti še majhno dete, ako je ni požrl prvi, še preden je prišla na svet: strah pred ljudmi.

Da bi se le tudi uresničil napis na ti zastavi:

Prisegamo vsi Ti: Do groba
Ostala boš naša zvestoba!

Iz Žabnice. Bolj majhna po številu je naša Marijina družba, a se krepko razvija. Dekleta so dobile veselje do nje. Dozdaj šteje 27 članic in ima naročenih 5 Bogoljubov, kar sicer ni ravno veliko, a vendarle nekaj, če se pomisli, da pride skoraj na vsakih 5 članic en iztis. Sčasoma, ko se pomnoži število Marijinih hčerâ, se bo pomnožilo pa še število naročenih Bogoljubov, saj ga vse rade prebirajo. — V našo župnijo spada tudi precej velika vas Spodnje Bitnje, ki ima tudi svojo podružnico. Ljudje so vobče dovolj dobri. A čujte, niti eno dekle iz te vasi ni vpisano v Marijino družbo! Ali ni v Bitnjem nič — deklet? Menda vendar ne! Toraj pogum za vstop! — Naša Marijina družba tudi noče zaostati za drugimi z ozir. zastave. Za njeno nabavo je že začela

nabirati prostovoljne mesečne darove med članicami. Tako je prav in lepo!

Iz Makol. Sprejmite nekaj besed o naši Marijini družbi, katero so nam ustanovili veleč. gospod župnik dne 8. decembra l. 1898. Tudi pri nas imamo vsak mesec enkrat nauk, in večkrat na leto skupno sv. obhajilo, zlasti ob Marijinih praznikih. Naša družba šteje približno 150 družbenic; pa nekatere so se omožile, nekaj jih je šlo k usmiljenim sestram, torej zdaj jih ni toliko. Bog daj, da bi naša Marijina družba napredovala v čednostnem življenju, in da bi vedno bolj častila nebeško Kraljico! Naš glavni družbeni praznik je roženkranska nedelja, katere se že naprej veselimo. Ker takrat obhajamo tridnevno vsak stan posebej; mi dekleta imamo v soboto skupno sveto obhajilo in tudi nauk. Predstojništvo, vsako leto na novo izvoljeno, ima skrbeti za blagi mir in dostojni red v družbi. Tudi bratovščina presv. Reš. Telesa je zelo razširjena med nami; uro molitve upravimo skupno pred Najsvetejšim. Vmes pa zapojejo dekleta lepe pesmi. Naši blagi dušni pastirji se veliko trudijo za zveličanje duš. Prečastiti gospod kaplan so nam tudi preskrbeli cerkveno petje. Ljubi Bog nam ohrani še mnogo let naše toliko skrbne dušne pastirje!

Iz Srednjevasi v Bohinju. Britka žalost nas je zadela: Zapustili so nas naš preljubljeni prečastiti gospod Anton Oblak. Delovali so devet let z vso vnemo in gorečnostjo v dušnih in telesnih potrebah. Ustanovili so bratovščino vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa in bratovščino sv. rožnega venca. Razširili so Tretji red. Ustanovili Marijino družbo fantov in deklet in jo skrbno vodili po pravi poti čiste ljubezni do Jezusa in Marije. Zelo so se trudili, da se je doseglo družbeno petje. Prisrčno se jim zahvaljuje posebno Marijina družba za ves trud in požrtvovalnost ter skrb, ki so jo vedno imeli za nas. Ljubezni in dobrote katere so nam skazovali, jim ne moremo povrniti. Ljubi Bog v nebesih naj jim stotero povrne! Nam pa ostanejo v vednem nepozabnem spominu. Na njih novem mestu pa jim želimo obilo Božjega blagoslova in še enkrat kličemo: Bog povrni!

Sprejeli smo tudi novega, upamo, dobrega gospoda. Vodstvo Marijine družbe.

Kupite! Naročite!

1. Nova pravila **Marijinih družb.**
2. Sprejemnice in pravila ter vpisovalne pole **družbe treznosti.**
3. „**Slava Mariji** ob tristoletnici Marijinih družb“, spominska knjižica.
4. „**Ura moliti** Jezusa v presv. Zakramentu“. (Molitve obdane z odpustki za duše v vicah.)

Vse to se dobi v Ničmanovi prodajalni (Katol. tiskovnega društva) v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevega)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posreabri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelovodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda And. Cebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

? Ali že imaš ? te-le knjige ?

Križev pot za Marijine otroke dobiš za 20 vin. Če jih vzameš 50 vkup, pa vse za 7 K.

„Vodilo“ za Marijine družbe je ravnokar izšlo v novi šesti izdaji. Ker obsega tudi najpotrebnejše mašne in druge molitve, služilo bo to vodilo prav dobro kot molitvenik za moške. Stane v platnu vezan z rudečo obrezo 60 v., po pošti 10 v več.

Molitvenik **„Najboljša mati“** ima v tretji izdaji skoro trikrat toliko branja kakor pa v prvi. Vsak častivec M. in J. Srca ga ima rad. — Ta molitvenik in še „Vodilo“ zraven, oboje tiskano s tako velikimi črkami, da lahko bero vsake oči, velja le toliko, kolikor velja drobnočrkni molitvenik tudi sam zase; namreč v platnu rud. obr. K 1.50, v usnju, zlati obrezi K 2.— in v najbolj lepi vezavi K 3.—, po pošti 20 vin. več.

Vse te knjige dobiš pri vseh knjigotržcih, posebno v prodajalni **Katol. tisk. društva** v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2 in pri založniku **Fr. Bleiweisu** v Lešah, p. Tržič

„Katoliška bukvarna“

in
prodajalna **Katol. tisk. društva**
v Ljubljani

priporoča nova oficijelna molitvenika:

Šolski molitvenik

po katekizmu in obrednih knjigah.
Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza 80 vin., zlata obreza K 1.20; pri naročilih na posamezne izvode po pošti 10 vin. več.

Večno življenje.

Molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah.

Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60; posamezni izvodi po pošti 10 vin. več.

Častiti gospodje kateheti dobijo pri skupnih naročilih na 10 izvodov en izvod brezplačno; na vsakih 20 izvodov pa damo po tri iztise kot nameček.

Žrtev spovedne molčečnosti

Veliko zanimiva resnična povest iz najnovejše dobe na Francoskem. Knjiga v obsegu 261 strani stane s poštnino vred K 2.10 in se dobiva v **Katoliški Bukvarni** v Ljubljani.

„Slava Mariji“

Ob 300 letnici ustanovitve
prve Marijine družbe na Kranjskem.

Založilo osrednje vodstvo Marijinih
družb na Kranjskem.

Dobiva se v „**Katoliški bukvarni**“ in prodajalni „**Kat. tiskovnega društva**“ v Ljubljani.

Izvod stane 40 vin., po pošti
13 vin. več.